

V Borovině sportovcům přibude ovál i „dědské“ hřiště

TŘEBÍČ Co s chátrajícím sportovištěm, které bývalo součástí dnes už zavřené základní školy na borovinském sídlišti v Třebíči? Bude tam multifunkční sportoviště.

Má sloužit běžcům, začínajícím tenistům i důchodcům, kteří si chtějí do vysokého věku udržovat kondici.

Radní již předestřeli lidem v blízkých bytových domech záměr rekonstrukce. Ti se teď k němu můžou vyjádřit. Termín přestavby je určen na roky 2017 a 2018.

„Mám pocit, že je to jen oprášená studie, která se v posledním čtvrtstoletí vždy znovu objeví a nereali- zuje. Nevím, jestli na oválu bude někdo kroužit, když už tam není žádná škola, ale uvidíme,“ podotkl k zá- měru obyvatel Boroviny František Jůza.

Místostarosta Pavel Pacal (Pro Třebíč), o němž je známo, že se běhu aktivně věnuje a účastní se i různých sportovních akcí v této disciplíně, mu oponuje.

„Běhá čím dál víc lidí. Uprostřed tartanového oválu má být cvičná tenisová stěna. Dále tam budou dvě hřiště na basketbal, případně jedno hřiště na fotbal. Je tu také možnost tenisového kurtu. Toto celé bude oplocené, aby míče nelétaly ven. Okolo oválu má být ještě asfaltová dráha pro in-line bruslení,“ vyjme- noval Pacal. Poblíž pak bude dětské a „dědské“ hřiště - fitness park pro starší lidi, kteří se chtějí udržo- vat fit. (kub)

Tip na odpoledne Děti si v neděli zahrají kuličky

Bývala to tradiční jarní zábava našich prarodičů. Dnešní děti kuličky však už moc hrát neumí. Připome- nou si pravidla cvrnkání kuliček mohou zájemci v neděli v Jaroměřicích nad Rokytnou. Kuličkáda star- tuje ve 14 hodin na dětském doprav- ním hřišti. (ilm)

Tip na 1/2 dne Cykloturisté zahajují sezonu

Cykloturistům startuje právě teď ta pravá sezona, v Jihlavě ji oficiálně zahájí tuto neděli. Setkání cyklistů je naplánované na 9 hodin v horní části Masarykova náměstí. Příprave- ny jsou pro ně trasy v délce 30 až 50 kilometrů. Odjezd bude po cyk- lostežce ve směru na Luka nad Jihla- vou. (ilm)

Tip na celý den Vydejte se pěšky za vzácnými koniklecí

Lokalita Ptáčovský kopeček na Třebíčsku je místo, kde v nebyvalém množství roste vzácná koniklece velkokvětá. A právě teď kve- tou, což bývá vždy úchvatná podíva- ná. Vypravit se tam můžete napří- klad s trebičským Klubem zdraví tuto sobotu. Sraz účastníků je ve 14 hodin na parkovišti u Penny Marke- tu v trebičské čtvrti Nové Dvory. Trasa měří šest kilometrů a mohou ji jít i rodiny s kočárky. Koniklece jsou přísně chráněné, proto je třeba kochat se pouze očima. Zakázáno je rostliny trhat či je dokonce vyřvat. Navíc jsou tyto rostliny jedovaté a při dotyku dráždí pokožku. (ilm)

Zmučený kněz Toufar v rámci natáčení opět vystoupal na kazatelnu v Číhošti

Běda tomu.. po 66 letech

Tomáš Blažek
redaktor MF DNES

ČÍHOŠŤ Pod kazatelnu číhošťského kostela přichází muž v klobouku a černém kabátu. Před oči rychle zdvihá fotoaparát a tiskne spoušť.

Na kazatelně vrávoravě stojí kněz s podivně nasazeným biretem a tváří pokrytou podlitinami. Rukama se opírá o okraj kazatelny, aby neupadl. Pak zvrátí hlavu dozadu. Nejistě zdvihá levou ruku, jako by ukazoval kamsi nahoru za sebe na oltář.

Zmučená tvář kněze je chvílemi ze strany osvětlená komihavým tvrdým světlem reflektoru, který na stěny vrhá bizarní stíny. Pod kazatel- nou stojí na stativu staříčká filmová kamera, kolem chodí muži se zapále- nými cigaretami v ústech. Tak nějak to zde už kdysi bylo!

Historickou kameru a ztěžka stojícího kněze na kazatelně - stejně jako mlčenlivého muže v koženém pláští stojícího opodál - snímá z rohu pod kůrem oko soudobé kamery. Štáb České televize v číhošťském kostele natáčí dokumentární film Jako by- chom dnes zemřít měli.

Návrat do padesátých let

A kdo byl ten muž s fotoaparátem? Autor předlohy filmu, publicista a v tomto případě i jeden z herců Miloš Doležal. Pod kazatelnu neo- dolal a začal fotografovat. Mrazilo ho při tom v zádech. „Mám pocit děja vu, propadání do dějů, které se tady kdysi staly,“ řekl Doležal.

A co postava na kazatelně? To byl herec Michal Bumbálek, který v pří- pravovaném dokumentu představuje číhošťského kněze Josefa Toufara.

Toufara zatkla na konci ledna 1950 Státní bezpečnost a obvinila jej z in- scenování dohody nevyšetřeného pohybu oltářního křížku.

Po měsíčním věznění, výsleších i trýznění pak StB Josefa Toufara v zuboženém stavu 23. února 1950 přivezla nakrátko zpět do číhošťské- ho kostela, kde měla vzniknout fil- mová rekonstrukce zázraku.

Na kazatelnu tehdy Toufara jeho mučitelé museli dovést. Nemohl cho- dit, skoro nevnímал. Na nohou měl bačkory. Krvavými obvazy obalené nohy už neslo obout do bot.

Druhý den umřel

Pro Toufarův vážný stav však nako- nec filmaři pod taktovkou StB teh- dy natočili jen několik záběrů nejis- tě gestikulujícího Toufara na kaza- telně. Ty se pak staly součástí prop- agandistického filmu Běda tomu, skrze něhož přichází pohoršení.

Druhý den po natáčení Josef Tou- far zemřel.

Jeho příběh nyní zpracovávají fil- maři pod vedením režiséra Romana Vávry. Při snaze o autenticitu jim po- máhají zvláštní náhody.

Stejně jako před 66 lety ve filmu

Přízraky Příslušníci StB přivádějí zbitého Josefa Toufara na natáčení ke kazatelně číhošťského chrámu. Třeba tuto scénu pořídila Česká televize v Číhošti.

Na kazatelně Zmučený Toufar na kazatelně před 66 lety sotva stál na no- hou. Do jeho pocitů se teď vžívá herec Michal Bumbálek (na snímku). 2x foto: Tomáš Blažek, MAFRA

Běda tomu... je přes původní kaza- telnu i nyní při natáčení přehozen pruh bílé textilie s vyšivaným nápisem Pochválen buď Pán Ježíš Kris- tus. Je to antependium, pruh látky tradičně používaný například k při- krytí oltáře. Toto antependium není kopií původního, i když je mu velmi podobné. Zřejmě ho totiž používal i sám Josef Toufar.

„Našli jsme ho dnes ve skladu fary,“ řekl MF DNES během čtvrté- ního natáčení Doležal, který se Tou- farovým příběhem zabývá již dvacet let a napsal o něm dvě knihy. V Číhošti filmaři pracovali dva dny. Natočili scény příjezdu StB, Toufaro- vo zatčení na faře i jeho cestu na no- ční číhošťské natáčení před 66 lety a následný noční převoz umírajícího kněze zpět do Valdic. Natáčení doku- mentu bude pokračovat v bývalé věz- nici na brněnském Cejlu, kde vznik- nou scény věznění a výslechu. Dole- žal by rád Toufarův příběh zpraco- val i do podoby „velkého“ filmu.

Herec Bumbálek: Věřím, že on tady s námi nyní je

ČÍHOŠŤ „Je to pro mne neskutečně intenzivní příběh, tím silnější, že natáčíme v místech, kde se stal,“ řekl herec Michal Bumbálek, který v chystaném dokumentu hraje po- stavu pátera Josefa Toufara.

Kvůli filmování změnil vzhled. Ostrčil si vlasy a oholil vousy, kte- ré k němu dosud neodmyslitelně patřily.

Jak jste se na roli chystal?

Zabýval jsem se příběhem pátera Toufara, během zkoušení jsme se seznamovali například s dobovou lit-urgií pohledem faráře. Ta role je mi velmi blízká až intimní.

Prožíváte ten příběh silně?

Velmi silně. Myslím, že všichni bě- hem tohoto natáčení v těchto mis- tech hodně prožíváme děje, které se tady odehrály. Věřím, že s námi tady páter Toufar je. Snáz se vci-ťovat do toho, co páter Toufar pro- žíval, jaká fyzická a psychická mu- ka cítil. On měl tehdy velmi in- tenzivní předtuchu, že se něco sta- ne, že k němu dojde.

Jaké bylo vaše ži- votní setkání s Tou- farovým příbě- hem?

Jako malý chlapec jsem viděl ten šílený propagandis- tický film „Běda tomu, skrze něhož přichází pohoršení“, který se natá- cel tady v číhošťském kostele. Neza- pomenu, jak se tam páter Toufar zvláště pohyboval, k tomu byl ten zlý nenávislný komentář. Tenkrát jsem tomu samozřejmě vůbec nero- zuměl. Z toho filmu ale ve mně zů- stal strašně silný negativní a nedo- povězený pocit. Když jsem nyní do- stal příležitost hrát pátera Toufara, tak se mi ten příběh postupně dovy- světluje.

Jste věřící?

Ano. Tyhle otázky mám vyřešeny. Otázka, zda se tehdy v Číhošti stal, nebo nestal zázrak, je podle mě dru- hořadá. Z mého pohledu je nejpod- statnější celý ten příběh kolem zá- zraku, jaké tehdy byly osudy páte- ra Toufara a dalších lidí, co se po- tom dělo s církví. (tb)

Žďár nechce dát půlku na nové sportoviště

Jiří Bárta
redaktor MF DNES

ŽDÁR NAD SÁZAVOU Bude se ve Žďáře stavět nová sportovní hala, nebo vznikne „jen“ školní tělocvič- na? Kraj Vysočina chce investovat do nového sportoviště pro své střed- ní školy, zatím se však rozchází s po- stojem města.

Vedení kraje si představuje, že se o investici podělí s radnicí půl na půl. Žďárští radní však dospěli k jiné- mu názoru. „Zaslali jsme panu hejtmanovi dopis s návrhem na sedmatřicetiprocentní podíl, do maximální výše 15 milionů korun,“ říká lidovecký místostarosta Josef Klement.

Osobně považuje takovou částku

za více než dostatečnou. „Předpoklá- dá se, že město přímo nebo nepří- mo bude částečně sanovat i provoz- ní náklady,“ dodává místostarosta.

Představy obou stran se tak o ně- kolik milionů rozcházejí. Vedení města na své poslední tiskové kon- ferenci zmínilo projektovou studii haly, jež by vyšla zhruba na pade- sát milionů korun a využívala by ji veřejnost a některé sportovní oddí- ly.

Dojde na levnější variantu?

Aktuálně se zdá pravděpodobnější, že dojde na úspornější variantu s tě- locvičnou. „To znamená, že my na- kreslíme školní tělocvičnu, kterou bychom potřebovali pro naše potře- by, a město nechť si svoje potřeby řeší někde jinde,“ vyjádřil se pro

agenturu ČTK náměstek hejtmana Libor Joukl (ČSSD).

Podle starosty města Zdeňka Navrátila (Žďár - Živé město) je situace na středních školách neutěšená. „Kraj Vysočina zřizuje tři střední školy v našem městě. Jedinou tělo- cvičnu má průmyslová škola, neod- povídá však oficiálním parametřům pro míčové hry,“ upozorňuje.

Podle Navrátila má město svoje priority v oblasti sportu a revitaliza- ce sportovišť, aktuálně plánuje na- příklad vylepšení zázemí pro fotba- lový klub a tenisový oddíl ve spor-ovní zóně Bouchalky.

Navíc dostalo vedení města od za- stupitelů jasně vymezený mandát, kam až mohou s podporou zajít. „Chceme jednat ještě přímo s vede- ním kraje,“ dodal.

Ke schůzce by mělo dojít koncem dubna. Zatím se tak obě strany sho- dují nejspíš jen v tom, že žďárští středoškoláci novou tělocvičnu po- třeba. „Ale není potřeba hned, protože výuku máme zajištěnou,“ poznamenal Joukl.

Tělocvična pro tisíc studentů

Tělocvična, případně hala má slou- žit především studentům střední průmyslové školy a sousedního gymnázia. Ředitel průmyslovky Ja- roslav Kletečka na dotazy MF DNES odpověděl pouze, že vše je ve fázi jednání.

Průmyslováci dosud využívají školní tělocvičnu s nižším stropem, sousední gymnázium nedisponuje ani tou. „Máme malou tělocvičnu a gymnastický sál. Obě místnosti

jsou pro hodiny tělesné výchovy vel- mi nevhodné. Míčové hry se zde prakticky hrát nedají kvůli nízkým stropům sálu a malým rozměrům tě- locvičny,“ popisuje aktuální stav ředi- tel gymnázia Vlastimil Čepelák.

Studenti proto využívají v hodi- nách tělesné výchovy tělocvičnu Active - střediska volného času. „Ale i ta je kvůli nízkému stropu ne- vhodná pro míčové hry,“ dodává ředi- tel Čepelák. V závislosti na počasí chodí studenti na atletické hřiště ve školním areálu.

„Podle mého názoru by si obě ško- ly novou tělocvičnu zasloužily. Do- hromady zde studuje více než tisíc žáků a v odpoledních hodinách by sportovní prostory mohla navštěvo- vat veřejnost,“ myslí si Vlastimil Če- pelák.